

Kršćanska radost

„Radujte se u Gospodinu uvijek; ponavljam: radujte se!“ (Fil 4,4) Sveti Pavao potiče kršćane u Filipima da ih podsjeti da su „građani neba“ (3,20).

7.01.2019.

„Radujte se u Gospodinu uvijek; ponavljam: radujte se!“ (Fil 4,4) Sveti Pavao potiče kršćane u Filipima da ih podsjeti da su „građani neba“ (3,20) i da moraju živjeti „život dostojan evanđelja Kristova“ (1,27), „s poniznošću... ne gledajući na svoje, nego na tuđe“ (2,3-4). Apostol govori

o radosti dok je u okovima, a primatelji njegove poslanice imaju protivnike, pate i podnose istu borbu kao i on (usp. 1,28-30) te se moraju čuvati judaista (usp. 3,2-3). Za kršćane radost stoga nije rezultat lakog i bezbrižnog života ili nečega podložnog promjenama okolnosti ili raspoloženja, već dubok i stalan stav rođen iz vjere u Krista: „Spoznali smo i povjerovali u ljubav koju Bog ima prema nama“ (1 Iv 4,16).

Kršćanska poruka koja nam je predana ima za cilj dovesti nas u zajedništvo s Bogom „da naša radost bude potpuna“ (1 Iv 1,4).

Bog želi da čovjek bude sretan; stvorio ga je za vječni život, već započet na zemlji milošću, koji će svoju puninu dosegnuti na nebu, kada se čovjek zauvijek sjedini s Bogom: „Ako čovjek može zaboraviti ili odbaciti Boga, Bog nikada ne prestaje pozivati svakog čovjeka da ga traži kako bi živio i pronašao

svoju sreću“[1]. Stoga je prenošenje Evandjelja poziv ljudima da uđu u radost zajedništva s Kristom: „Radost Evandjelja ispunjava srca i živote svih koji susreću Isusa. Oni koji dopuste da ih on spasi oslobađaju se grijeha, tuge, unutarnje praznine i usamljenosti. S Isusom Kristom radost se uvijek iznova rađa“[2]. Doista, Evandjelja prepričavaju mnoge susrete s Kristom koji su izvor radosti: Ivan Krstitelj poskočio je od radosti u utrobi svete Elizabete osjetivši prisutnost Utjelovljene Riječi (usp. Lk 1,45); Pastirima se govori o „velikoj radosti koja će biti za sav narod: jer vam se danas u gradu Davidovu rodio Spasitelj, Krist Gospodin“ (Lk 2,11); mudraci, kad su ponovno vidjeli zvijezdu koja ih je vodila do kralja židovskoga, „ispunili su se velikom radošću“ (Mt 2,10); radost uzetih, slijepih, gubavih i svih vrsta bolesnika koje je Isus izliječio; radost udovice iz Naina kad je vidjela svog sina uskrslog (usp. Lk 7,14-16);

radost Zakeja koja se prelijeva u gozbu i duboko obraćenje (usp. Lk 19,8); radost Dobrog Razbojnika, usred svoje strašne fizičke boli na križu, kad je saznao da će baš tog dana biti s Isusom u njegovu Kraljevstvu (usp. Lk 23,42-43); ukratko, radost Marije Magdalene, učenika iz Emausa i apostola pred uskrslim Isusom. Jedino susret bogatog mladića s Isusom nije doveo do radosti, jer nije znao kako iskoristiti svoju slobodu da slijedi Učitelja: „ožalostio se jer je bio vrlo bogat“ (Lk 18,23).

Naša priroda

Radost je strast nastala susretom s onim što se voli, osjećaj ili senzacija užitka koji nije čisto osjetilni, već ga prati racionalnost. Sveti Toma Akvinski u traktatu o strastima u Summa Theologica objašnjava da se "izraz radost koristi samo za užitak koji prati razum: iz tog razloga kod

životinja ne govorimo o radosti, već o užitku" [3]. Radost je duhovni užitak, treća i posljednja faza požudnog kretanja, u posjedovanju dobra koje je prethodno bilo voljeno i željeno. To može biti kratkotrajno iskustvo ili dugotrajno, aktivno stanje uma, s pozitivnim emocionalnim tonom, koje sudjeluje u racionalnosti. Stoga je moguće osjećati užitak bez osjećanja radosti, pa čak i istovremeno osjećati užitak i tugu. Kada Akvinski pita je li radost vrlina, odgovara ističući da ona nije među teološkim, moralnim ili intelektualnim vrlinama i stoga "nije vrlina različita od ljubavi prema bližnjemu, već određeni čin i učinak iste. Zbog toga se smatra jednim od plodova, kao što se vidi kod Apostola u Gal 5,22"[4]. Doista, kršćanska radost posljedica je posjedovanja Boga kroz vjeru i ljubav; plod je življenja svih vrlina. Kod kršćanina koji živi po vjeri, radost nadilazi razinu temperamenta, zdravlja,

blagostanja, profesionalnog i društvenog uspjeha itd., kako bi se udubila u sazrijevanje bogatog unutarnjeg života: „Radost koju biste trebali imati nije ono što bismo mogli nazvati fiziološkom, onom zdrave životinje, već nadnaravna radost, koja dolazi od napuštanja svega i predaje sebe u ljubazne ruke našeg Boga Oca“ (Put, br. 659).

U poruci sv. Josemarije, radost je važan element u nasljedovanju Krista i karakteristična značajka duha Opusa Dei: „Želim da uvijek budete sretni, jer je radost sastavni dio vašeg putovanja“ (Put, br. 665). I u Putu i u Brazdi posvetio je poglavlja radosti, s 10, odnosno 44 točke meditacije; a u dva sveska homilija (Susret s Kristom i Prijatelji Božji) nalazimo odjeljke kao što su Svijetli i radosni domovi, Radost Velikog četvrtka, Sijanje mira i radosti, Kršćanska radost (u homiliji Blažena Djevica, uzrok naše radosti),

Poniznost i radost te Bog voli veselog darivatelja.

Naš temelj

Radost je jedan od plodova djelovanja Duha Svetoga u dušama, koji se u biti sastoji u poistovjećivanju s Kristom i vapaju: "Abba, Oče!": "Jer oni koje vodi Duh Božji sinovi su Božji" (Rim 8,14). Prepoznavanje naše sinovske ovisnosti o Bogu je "izvor mudrosti i slobode, radosti i pouzdanja".[5] Sveti Josemaría je to izrazio s uvjerenjem: "Ako se osjećamo ljubljenom djecom našeg Oca Nebeskog - što i jesmo! - kako ne možemo uvijek biti radosni? Razmislite o tome!" (Kovačnica, br. 266); "Neka budu tužni oni koji se ne smatraju djecom Božjom" (Brazda, br. 54).

Kršćanska radost, dakle, proizlazi iz spoznaje da sam dijete Božje. Sveti Josemaría upotrijebio je izraz

„radosna stvarnost“ kako bi naglasio duboku sreću koja dolazi s otkrićem da je dijete Božje: „Radost je nužna posljedica božanskog sinovstva, spozna je da nas Bog Otac voli s posebnom ljubavlju, koji nas prihvaća, pomaže nam i oprašta nam“ (Kovačnica, br. 332). Nadalje, radost se hrani ispunjavanjem Božje volje: „Predano prihvaćanje Božje volje nužno donosi radost i mir“ (Put, br. 758). Božja volja ponekad može biti bolna i zagonetna, ali oni koji žive po vjeri osjećaju da je uvijek na najbolje, jer znaju „da sve surađuje na dobro onima koji ljube Boga“ (usp. Rim 8,28). To je ono što je sveti Thomas More doživio kada je pisao svojoj kćeri Margaret iz zatvora u londonskom Toweru: „Moja najdraža kćeri, nikada ne dopusti da tvoja duša bude uznemirena ničim što mi se može dogoditi na ovom svijetu. Ništa se ne može dogoditi osim onoga što Bog želi. I sasvim sam siguran da će što god bilo, koliko god

loše izgledalo, zaista biti na najbolje“ [6]. A sveti Josemaría mu je odjeknuo: „Bog je moj Otac, iako mi šalje patnju. Nježno me voli, čak i kada me ranjava. A ja, (...) slijedeći Učiteljeve stope, mogu li se žaliti ako na svom putu nađem patnju kao suputnicu? To će biti siguran znak mog sinovstva, jer se prema meni odnosi kao prema svom božanskom Sinu“ (Križni put, Postaja I, br. 1). Radost je, dakle, kompatibilna s bolnim okolnostima, teškoćama i nedaćama. Budući da se svetost sastoji u poistovjećivanju s Kristom, Križ je neizbježan u kršćanskom životu. Štoviše, sveti Josemaría će reći da radost "ima korijene u obliku križa" (Kovačnica, br. 28).

Naša suprotnost

Strast suprotstavljena radosti je tuga, uzrokovana neposjedovanjem voljene osobe. Ako je izvor radosti ljubav - rekli smo da je ona učinak i

čin ljubavi - onda je izvor tuge sebičnost. Sveti Toma Akvinski ističe da tuga "ima svoje podrijetlo u poremećenoj ljubavi prema sebi, koja nije poseban porok, već zajednički korijen svih poroka" [7]. Stoga se ne protive radosti bol ili teškoće, već tuga koja može proizaći iz nedostatka vjere i nade suočene s takvim situacijama. Zbog toga se tuga smatra bolešću duše, koja može proizaći iz fiziološkog uzroka (bolest ili iscrpljenost) ili moralnog uzroka: počinjenog grijeha i nedostatka odgovora na milost, što bi moglo dovesti do acedije ili duhovne mlakosti.

Sveti Josemaría upozoravao je na tugu, koju je smatrao „saveznikom neprijatelja“: „Zar nema radosti? Zamisli: postoji prepreka između Boga i tebe. Gotovo uvijek ćeš biti u pravu“ (Put, br. 662). Nadalje, oni koji znaju da su djeca Božja ne mogu dopustiti da ih osobni grijesi dovedu

do tuge, jer pronalaze Očevu milosrdnu ljubav i snagu da spoznaju i priznaju svoju slabost: „Kad te obuzmu bijede, ne tuguj. Hvali se svojim bolestima, poput svetog Pavla“ (Put, br. 879); „Tuga je troska sebičnosti; ako želimo živjeti za Gospodina, neće nam nedostajati radosti, čak i ako otkrijemo svoje pogreške i svoje bijede“ (Priatelji Božji, br. 92).

Papa Franjo upozorava na opasnost koju može uzrokovati nedostatak radosti: „Veliki rizik današnjeg svijeta, s njegovim mnogobrojnim i preplavljujućim potrošačkim ponudama, jest individualistička tuga koja proizlazi iz udobnog i pohlepnog srca, iz nezdrave težnje za površnim užicima, iz izolirane savjesti. Kada se unutarnji život zatvori u vlastitim interesima, više nema mjesta za druge, siromašni više nisu dobrodošli, glas Božji se više ne čuje, slatka radost njegove ljubavi

više se ne doživljava, oduševljenje za činjenje dobra više se ne budi“ [8].

Naša vježba

Jedan od najranijih kršćanskih spisa kaže da „svaki veseli čovjek čini dobro, misli dobre misli i prezire tugu. A tužan čovjek uvijek čini zlo“ [9]. Budući da je radost učinak ljubavi, oni koji traže Božju blizinu i odgovaraju na poziv na svetost čine dobro, i posljedično, njihova srca preplavljaju mir i radost: „Ako tako živimo, izvršit ćemo zadatak mira u svijetu: znat ćemo kako učiniti službu Gospodinu ugodnom drugima, jer Bog ljubi veselog darivatelja (2 Kor 9,7). Kršćani su još jedan član društva; ali iz njihovih će srca preplaviti radost onih koji, uz stalnu pomoć milosti, odluče ispuniti Očevu volju“ (Priatelji Božji, br. 93).

U gore navedenom tekstu, papa Franjo, dijagnosticirajući opasnost individualističke tuge koju može

stvoriti pogoršano potrošačko društvo, neizravno ukazuje na protuotrov: pažnju prema drugima i služenje njima. Zajednički život u obitelji, na poslu i u društvu stalne su prilike za činjenje dobra i sijanje radosti: „Iskreno davanje sebe drugima toliko je učinkovito da ga Bog nagrađuje radosnom poniznošću“ (Kovačnica, br. 591).

Svima nam je potrebno vidjeti sretna lica oko sebe. Zato se isplati nastojati živjeti po načelu koje je bilo naslov omladinske televizijske emisije i knjige koja je i danas dostupna: uvijek budi radostan kako bi usrećio druge. Sama riječ "radost" označava redosljed naših interesa i ljubavi: Isus, Drugi, Ti.

Vicente Bosch

[1] Katekizam Katoličke Crkve, br. 30.

[2] Franjo, Apostolska pobudnica
Evangelii gaudium, br. 1.

[3] Sveti Toma Akvinski, Summa
Theologica, I-II, q. 31, a. 3.

[4] Isto, II-II, q. 28, a. 4.

[5] Katekizam Katoličke Crkve, br.
301.

[6] St. Thomas More, Čovjek sam:
Pisma s tornja, br. 7, Madrid 1988.,
str. 65.

[7] Sveti Toma Akvinski, Summa
Theologica, II-II, q. 28, a. 4.

[8] Franjo, Evangelii Gaudium, br. 2

[9] Hermasov pastir, Mand X, 3, 2-3
(ur. J.J. Ayán Calvo, Madrid 1995., str.
161).

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/krscanska-radost/](https://opusdei.org/hr-hr/article/krscanska-radost/)
(10.04.2026.)